

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezések és előléptetések; Andrássy György gr. gömörmegyei főispán-helyettes beiktatása; budapesti napló: balásfalvi tőkealapítás, idej. termés, bécsyőri vasut részvényei, színházi előadások; a segedelemosztó választmány IV. közlése; 's a t.) Portugália (a mozambiquei földészeti és ipartársaság; 's a t.) Spanyolország (Espanero lemondásáról vélemény; udvari ár-mánykodás; Franciaország elleni rosz indulat; epegöres jelei Madridban; 's a t.) Anglia (Soult marsal Birminghamban 's Liver-poolban; az orosz kereskedő társaság lakomája Londonban gonosz; következményű láz a fővárosban; a lengyel menekvők részire 15 ezer font sterlinget ajánlott meg az alsóház; 's a t.) Franciaország (juliusi ünnepélyeken szabólegények általi zavargás; a rendőrség ismét motozgat; 's a t.) Schweiz. Olaszország. Törökország. Svédország. Németország. Gabonaár.

Magyarország és Erdély.

Ő cs. 's ap. kir. felsége Simcsó János sz. Mihály-csatádi k. kam-kaszárnát, 40nél több évi szolgálata után, egész fizetéssel nyugalmazni; Hegengartner Ferencz bogsányi erdőügyelőt dognácskai ideigl. erdőis-pánná; Bakman N. helyettes-erdőügyelőt ugyanott ideigl. erdőügyelővé 's Ölberg Antal dognácskai helyettes-erdőszt bogsányi erdőügyelővé nevezni méltóztatott. H-k.

A m. kir. helytartó tanácsnál Reesch Aloiz, eddig kebelbeli iktató-hivatali fizetéses gyakornok, 's Windisch Tivadar, Geörch Hugo 's Hojesy Auguszta ugyanazon iktató-hivatalnál díjtalan gyakornokok, f. é. jul. 31ikén fizetéses fogalmazó gyakornokokká alkalmaztattak.

Budapesti napló. Ő cs. és ap. kir. felségök f. hó 4ikén reggel el-hagyák Schönbrunn, Salzburgon keresztül Innsbruckba utazandók, hol e' hó 9ikén tarták ünnepélyes bemenetüket. — Erdélyi levelek szerint Balászfalván jul. 14ikén a' hódolati eskü letételekor felszólította a' püspök a' megye lekeszt, mintegy 1200at, hogy 10 éven át évenként mindegyik 2 pgó forintot fizessen közülök tőkealapításra, melyből elaggott és szol-gálatra alkalmatlan lelkészek és szegény özvegyek nyugdíj huzandnak. — Több levél szerint hazánk legnagyobb résziben kevés ugyan, de a' tavalyi-nál érettebb szemű az élet, legkiegélőbb különösen a' Bánságban, melyet nem hiában neveznek Magyarország magtárának. A' gabnaár mindazáltal majd mindennap változik. Szüretre nézve ellenben mindenütt napról napra inkább kezd a' remény csüggedezni a' kedvetlen időjárás miatt; ez azon-ban különös árvalozást nem szül a' borra nézve, mióta mindenszerte csök-ken a' borkereskedés, úgy hogy valóban csak több évi igen rosz termés rugtat-hatná föl valamennyire a' borok sülyedt árát. Itt Pesten a' termékeket, kü-lönösen az élelemnemüket, tűrhető áron vásárolhatni; de házbér, kőműves, napszámosdíj 's kenyér rendkívül drága, leginkább pedig ez utóbbinak ára úgy felszökött, mintha folyvást a' legmostohább terméstől kellene rettegni. A' bécs-győri vasut Magyarországon kiosztott 2500 részvényei-re most történt az első 10 pCtes fizetés. Eredeti becsükről 6 — 7 pCtel emelkedének a' részvények. — Pesti magyar színpadunkon, aug. 8kán „Bea-trice di Tenda“ nagy dalművet adak színésznök, olly jól, mikép első éne-kesnő nélkül adhaták; hir szerint már az „Alomital“ című új daljátékot is tanulják dalszínésznök; a' német színpadon tetszéssel fogadják e' művet, 's e' szerint a' daljátéki repertoír nyerni fog vele; 9ikén Matkanézés vagy a' lepke“ vigj. 5 felv. Marsano után Kis János; 10ikén „Szép és rut, vagy rut leány“ is akad kérője, ha pénze van“ vjatek 4 felvonásban Ziegleről.

Gömör megye RRdei fényes polgári ünnepeket ülttek jul. 31kén aug. 1kén t. i. szüretre tisztelt főispáni helytartó, csik-szent-kerályi és kraszna-hor-kai gr. Andrássy György beiktatását. A' megye részről, Máriássy András es. kam. elnöksége alatt nevezett számos küldöttség jul. 31kén Rozsnyón ösz-szegyülvén, innen Hosszurétre ment, a' főispáni helyettes gróftól üdvözlendő. Pelsüctől a' Rozsnyó felé nyúló hegylánc ormain álgutatelepek voltak a' végre lerakva, hogy a' küldöttségnek Rozsnyóról megindulását, Hosszurétre érke-zését, onnan elővetelét, 's így folyvást minden környületet, 's a' nagy ven-dég hollétét időről időre durrogásokkal adják tudtul a' Pelsüctől összesereg-lett várakozó sokaságnak. A' főispán-helyettes Pelsüctre délutáni 5 óra tá-jon érkezett meg, hol a' tanácssteremben első alispán ur által lelkes beszéd-del fogadták, 's erre hasonló beszéddel válaszolván, a' szomszéd megyék üdvözlését fogadta el. Torna: Bárczay József első alispán elnöksége és szó-noklata, Borsod: Vay Miklós b. elnöksége 's Palóczy László szónoklata, Nó-grád: Jankovich Antal első alispán elnöksége, Zólyom: Beniczky Ágoston első alispán elnöksége 's Radványky Antal főjegyző szónoklata, Liptó: Okolicsányi Márk első alispán elnöksége 's Madoesányi Pál főjegyző szónoklata, Szepes: Andaházy J. szónoklata alatt nevezett nagyszámu küldöttségekkel nyilvá-nyiták tiszteletüket a' főispán-helyettes gr. iránt. Szomolnok város 's a' felső magyarországi bányász egyesület részéről is küldöttségek üdvözlék a' gróft, mi annál érdekesebb vala, mivel ezek is magyar nyelven fejezik ki érzeteiket 's mivel Andrássy György grófnak ez egyesület körüli nagy érdemei a' kine-vezés levélben is említettek. Aug. 1kén, mint a' beiktatás napján, veni sancto után a' teremben összesereglett gyűlést első alispán ur megnyitván, a' főis-pán-helyettes ur meghívására, szathmári Király József borsod-megyei első alispán ur elnöksége alatt fényes választmányt nevezett; mire a' tisztelt gróf, szünni alig akaró zajos éljen kiáltások közt, a' terembe lépén, igen velős és ékes beszéde után, az esküt letévé. A' megye RRdeinek élénk örömré-zetét azon, hogy a' kir. kegyelem a' megyének e' lelkes fiját állítja helyet-tesül főkörmányukra, Nagy Károly főjegyző igen jeles beszéddel tolmácslá. Ezután a' beiktatott főispáni helytartó ur számos táblalábort nevezte ki 's köztük a' jelenvolt Szász-Coburg-Gotha hg kapitányt is. Korán reggel felhők boríták az eget, 's esőszakadás gátolni látszék az ünnepély fényét 's örömet; de ülés alatt, az esküvés után (mint Viktória angol királyné koronáztatásakor) egyszerre kiderült az ég, 's a' beiktatott főispáni helyettesnek és megyének kedvező jóslatkint, teljes fényben ragyogott le a' nap a' köz obajtás valósultán öröme merült megyére 's lakosinak vidám sergére. A' beiktatási szer-tartást gazdag ebéd követé a' megyeház udvarán ütött roppant sátor alatt, közel 1200 személyre terített asztalnál, mely közben főispáni helytartó ur legelőször is dicsően országlo fols. fejedelmünkért, országunk mélyen tisztelt fons. nádoraért és az egész uralkodó ház tagjaiért, a' jelenlevőkül hódolat-tal 's hő lelkesüléssel fogadott áldomásokot ürte. Ebéd folytában a' főispáni helytartó ur 's több lelkes honfi egészségére is köszöntettek poharak. Az egy-házi rendből Scitovszky János rozsnói püspök, Bömer László b. prépost és septemvir és számos egyházi személy díszesíté jelenlétével az ünnepet 's Jozsefi Pál evang. superint. is. Az egész nap pompás tánczvizgalom rekeszté be, hol

Gömör 's a' szomszéd megyék deli bögyei díszes öltözetekben hullámzának. A' szépnem e' szép koszorújának fődíszé főispáni helytartó ur magas minvelt-ségü, lelkes és erényes neje, Königsberg Francziska grófnő vala, kit az ünnepély Viktóriájának méltán nevezhetni. Jelen volt egy angol utazó is, ki nemzeti szokásunkat az angolokéval, minden nemzeteké közt, legrokonabbnak állítja 's eléggé dicsérni nem győzte. Méltóság 's illedelem kitünő bélyege volt az ünnepélynek, mely Gömörben feledhetlen maradand.

Pest: A' szomorú emlékü árvíz okozta akadályok miatt mint egyéb helybeli tanuló-intézeteknél, úgy a' Kegyes-iskolákban is később értek véget e' félévi próbák, 's ugyan itt ezeket, 's az ünnepélyes hálaadást követé az osztályozat nyilványítása f. h. 9kén, melyet Fejér György prépost ur azzal jelesbíté, hogy a' philosophiára lépéndők közül 12öt önkézüleg így jegyzett: „E studii humanioribus alterum in annum excellens profectus specimen danti“ csinos kötésű újabb munkájából megjutalmazni szives volt. A' gymnasiumbeli növendékség száma 780; a' nemzeti iskolákbeli 617.

S. A. Ujhelyben f. é. jul. 31d. hosszas betegség után jobblébe szen-derült által ns Barthos András, főhg Ferdinand magyar huszár ezredbeli nyugalmazott őrnagy, több ns megye bírāja, érdemteljes éltének 71ik évében; kesergik elhunytát, hátrahagyott özvegyén 's Paulina, János, Szerafina és Tivadar szép reményű magzatán kívül, minden rendű 's koru számos baráti közel és távolban, mert a' bold. férfit mindazok szeretet 's barátság érzel-meit bírta, kik őt nyilvános közéletben 's házi viszonyaiban ismerék. Mint ember, polgár, férj, atya egyiránt érdeme és nyere tiszteletet; a' hadi pá-lyán pedig, mely a' franciaíj forradalmat követő nehéz hárcokon keresztül egész 1816ig terjedt, csupán személyes tulajdoni emelék a' legalsóbb fokon kezdedve a' jelesség 's katonai rang azon díszes polezára, melyen olly mélt-nyan ragyogott, még magasbra menendő, ha nyert sebei miatt a' házi élet nyugalmába nem vonul. A' köztisztelet, mellyel iránta baráti, honfitársai és sorsosi egész éltében viseltetének, holta után is érzékenyül nyilatkozott min-denfelől; bár a' legegyszerűbben kívánt eltemettetni, érdemeihez 's rangjá-hoz illő minden végtisztelet megadaték neki mind egyházi mind világi tekin-tetben. A' S. Patakon és T. Terebesen tanyázó könnyű lovasság egy osztálya, 36 főnyi tábori hangszakkarral tisztelkedék f. e. aug. 2dika délelőtti óráin az egykori derék bajnaktárs körül, 4—5 ezer városi ember kíséretében, kiket nem kíváncsiság, hanem valódirészvéthoz össze: mert szemekben nagyobb részt könnyük remegtek 's egy sem vala szives bánat nekül; koporsója mel-lett 6 altiszt lépdelt gyászfatyollal, 's a' sárhatélt háromszori lövés hirdeté a' vidéknek. Az ujhelyi egyes. görög és reform. templomok harangjai minden felszólítás nélkül önkényt huzattak meg a' halotti menetkor. E' köztisztelet és sajnálkozás valamint az elhunyt érdemei elismerésének igen szép bizony-sága, úgy másfelől vigasztalásul 's fájdalom-enyhítésül szolgálhat azoknak, kik illy férjt, atyát 's barátot vesztenek. Áldás és szeretet emléke lebegjen sírja fölött!

Az utolsó dunai áradás következtiben alakított segedelemosztó választmány munkálkodásiról IVik közlés, magában foglaló a' f. e. majus 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 21, 22, 29, 30 és 31diki ülések lényegesebb végzésit.

Az előre bocsátott három közlés mutatta, mint ügyekezett a' segély-osztó választmány, azonnal a' munkálkodási elvek megállapítása, 's a' város-negyedekint elrendelt károssejritások bevégezése után, legelőször is a' bu-dai és pesti vízkárosult kézműveseket, azután azon budapesti károsultakat fölsegiteni, kik sem a' kézművesek és kereskedők, sem pedig a' háztulajdo-nosok sorába nem tartoznak. Erre következett a' károsult háztulajdonosok a' hosszu sora, kikről már a' 3ik közlésben említve volt, hogy miután közülök azok, kiknek a' kieszközölt alacsony kamatu kölcsönhez reményök leheté, úgy szinte azok, kik minden segélyről önként lemondottak, vagy te-mesb vagyonuk mellett arra nem szorultak, kiszemeltettek, a' többiek, va-gyonbeli állapotjukhoz 's többi körülmásaikhoz képest, három osztályra kü-lönítették, a' rendkívüli tekintet érdemlők egy kiváltsági osztályba irat-ván. Ezen osztályozási munkának bevégezése után szükségképen következett azon arány kiszámítása, mely szerint a' károsult háztulajdonosok, osztály-zatásukhoz 's kárak mennyiségéhez képest a' segélypénzekből részesítessen-ek; 's bátor e' munkának még akkor sok 's igen lényeges, leginkább az adatok tökéletlenségiből származott nehézségek állottak útjában, mégis, nem lehetvén tovább a' háztulajdonosok részesítettését halasztani, megtörtént, habár csak közelítőleg, a' kérdéses arány kiszámítása, 's az, ő cs. kir. főhgségé-nek az ország nádorispánjának helybenhagyása mellett úgy állapított meg, hogy a' kiváltsági osztályba jött háztulajdonosoknak szenvedett kárak 80 percentje, az első osztálybelieknek 45 percentje, a' 2dik osztálybelieknek 25 percentje, 's a' 3dik osztályuaknak 15 percentje térítessék meg. E' se-gélyosztási arány megállapítása után elővetetett a' későbbi ülésekben a' budai és pesti vízkárosult 's fölsegitésért folyamodott háztulajdonosok öszsejritása, 's ennek következtiben

PESTEN a' belső városban	89 háztulajdonosnak	21,706 fr.
Leopoldvárosban	36 „	12,335 fr.
Teréziavárosban	473 „	93,829 fr.
Józsefvárosban	411 „	79,070 fr.
Ferenczvárosban	265 „	64,728 fr.
Összesen 1274 háztulajdonosnak 271,668 fr.		
BUDÁN pedig az alsó vízivárosban	44 háztulajdonosnak	3,668 fr.
felső vízivárosban	77 „	8,715 fr.
Tabánban	46 „	3,560 fr.
Országuton	27 „	2,427 fr.
Ujvárosban	117 „	21,469 fr.
Összesen 311 háztulajdonosnak 39,739 fr.		

ezüstben rendeltetett. Mivel pedig e' fölsegitett háztulajdonosok között több találtatott olyan, kitől ok vala tartani, hogy a' nyert pénzsegélyt nem háza fölépítésre (mire ezen segélyosztásnál leginkább figyelem volt), hanem más mellekezelésre költendi el, vagy épen czél nélkül pazérlandja el; találtatott tovább néhány olyan is, kinek házáat a' Pesta munkáló kir. biztos ur, fel-

sőbb utasításnál fogva, katonai segédkezekkel már építetni kezdé, hogy az így olcsóbban és hamarabb tétessék lakhatóvá: azért az ilyen háztulajdonosoknak, a számukra rendelt pénz nem adatott ki, hanem ő es. kir. főbűnsége meggyeztetével az érdeklött kir. biztos ur kezébe tétetett le, ki abból a körülményekhez képest vagy részenként részesíti az illető személyeket, vagy pedig leomlott házukat építteti. E' mellett a' kölesőre kijelölt háztulajdonosok névsora is vendő használat végett Nádor ő es. kir. hűségének fölterjesztetett. Ezekon kívül tárgyalatás alá vétetett a' budai és pesti vízkárosultak magukat segélynyerés végett jelentett kereskedők összeírása, 's ennek következtében kirendeltetett az azon ideig bejelentett budapesti vízkárosult kereskedőknek (ide nem számítván azon 13,415 pftot, 's más 5,709 pftot, mely köztük, felsőbb rendelkezésként fogva, közvetlen az áradás után annak utján kiosztott) 16,286 fr. ezüstben, jelesül pedig

a' postióknek a' belső és Leopoldvárosban	116 személynek	6,278 fr.
Teréziavárosban	217 "	5,376 fr.
Józsefvárosban	58 "	2,196 fr.
's Ferencvárosban	48 "	1,556 fr.

's így összesen . . . 439 személynek 15,406 fr.
a' budaiaknak pedig, 's jelesül . . . 23 személynek 880 fr.
mind ezüst pénzben. (Folytatása következik.) Karlovszky Zsigmond a' segédelemosztó választmány jegyzője.

Portugália.

Lissabon, jul. 18-án: Naponkint történik az országban ollyasmí, mely a' fejtelenség korára igen élénk emlékeztet; párnappal előtt halt meg ugyanis Carlota udvarmester, d. Pedro kegyence, ki gazdag hivatalánál fogva tömörkedé pennét gyűjtött és örökösül egyetlen hajadon rokonnak hagyta hátra, ki szolgálójával Ajuda-utezán Belemben lakék; néhány nap előtt, 9 órakor este ogtisztviselők neve alatt bebocsátást kértek nála némely gazemberek; a' szolgáló alig nyitá föl az ajtót, száját betömék, a' gazdag örökösöt meggyilkolák 's minden drágaságot magokkal vittének; az utca távol fekvén, a' gyilkosok szépen elosontak. — Ellenben Guimaraesben a' 18 serezed lázongását kezdetben elfojták, ugyanis ezek a' kormányzó fejére halált kiáltának zsold-elmaradás miatt; de ez katonáit azonnal fegyverre szólítá 's a' lázadók főnökét az ezred szemeláttára megvereté. — Rend és ipar-gerjesztésre is vannak itt némely példák. A' Mozambique számára alapított földészeti és ipartársaság rendeltetése a' királyné elfogadása a' társaság igazgatóságát meghatalmazá 20 ezres reisznyiből álló 2 ezer részvénykibocsátásra. Csalhatatlanul ezen terv szerencsés valószínűsége nemcsak a' gyarmatra, de Portugáliára nézve is tömörkedé hasznos hajtand, mert Mozambique termékei idővel kipótolhatják Brazília elvesztését, főleg ha a' rendszabályokat Angolára és a' portugáli uralkodás alatti egész Nyugat-Afrika kiterjesztenék. A' következmény kétségnélküli, főleg ha az igazgatásra kizemelt férfiak ismértbőség mellett köziránti szeretettül lelkesülnek. —

Spanyolország.

Madridi jul. 20-iki levelek valónak mondják Espartero lemondását a' fővezérségről; egy levél különösen így ír e' tárgyról: „Az éjszaki és közép sereg munkálattól hiányozván közelebbi adatok, főtárgya a' beszédnek jelenleg Espartero tábornok lemondása. Tábornokkarának vezére, Van Halen tábornok, Madridba érkezvén, ennek okát különbözőleg magyarázgatják. Némelyek állítása szerint veszélyesen beteg nőjét jött meglátogatni a' tábornok, mások ellenben azt hiszik, hogy a' kormány hívá őt vissza, 's Espartero ennek következtében nyujta be lemondását, mivel különösen kedveli Van Halent, ki egyébkint a' föllengősi párthoz tartozik, 's már többször ezivakodásra szolgált alkalmul a' miniszerség 's Espartero közt, mivel ez utóbbi a' nevezett tábornokot többszöri uszolásra semakará elbocsátani. Az egész kedvetlen ügy kimenetét még nem tudhatni ugyan, annyi azonban mégis valószínűnek látszik, hogy Espartero megmaradand a' fővezérségben, mert még mindeddig nem gondolkozik helyette vezérről a' kormány.“ Geronai lap szerint Meer b. sergében, mely a' bergai carlosiak ellen indult, egy század angol tengerész-pattantyusság is találkozik, mely önként ajánlkozék szolgálatra, 's főleg congrve-röppentyük készítésére fog használtatni. — A' kormányzó királyné, hogy minisereit kibékitse, kik a' comaresi özvegyek kihallgatása miatt nehezeltének reá 's hivatalukról lemondással fenyegetőztek, Palarea főkapitányt Ferdinandrend keresztjével díszesíté, és üldöztetni kezdé a' föllengősdieket. Egyébiránt kereszt már köztudomásu, miszerint a' malagai vén asszonyokat csakugyan a' miniserek tudta nélkül hallgatá ki a' kormányzó királyné, Piermarini asszony közbenjárultára. E' eselszövő asszony már huzamosb idő óta főkötelességül tűzé ki magának olly embereknek titkon a' királynéhoz vezetését, kik a' nyilvánosságot rettegik. Misley is az ő közbenjárultára nyert kihallgatást a' királynénál, 's mivel a' comaresi özvegyek vele együtt Safont hintaján kocsiának a' királyi palotába, igen valószínű, hogy az egész armánykodás ezéjja csupán kölesőnös meghasonlás-gerjesztés volt a' kormányzó királyné 's miniserei közt, főterve pedig, Safont kölesőnájánlatit elfogadtatni. A' miniserek eddig megelégtéltek azon elégtétellel, mely szerint Piermarinió hirdeté a' Gacetéban, hogy az érintett kihallgatásnak ő vala szerzője. Ez által azonban nyilvánosan bizonyíták titkos szobatanács létezését, 's ezzel nem legjobb szíben tünteték ki a' királynét. Ennek következtében már most általánoson miniserváltozást kezdnek rebesgetni. — Munagorri vállolata e' pillanatban igen hanyagul halad 's némelyek egyenesen azt állítják, hogy a' francia kormány nem akadályoztatja ugyan munkálattit, de nem is segíti már többé. Az új francia követ bánásmódja nem képes Madridban szaporítani Franciaország barátit, 's úgy látszik, mintha a' francia kormány szándékosan akarná maga ellen fölébresztetni a' spanyolok gyanuját és gyűlöletét. Mignet, ki helyzeténél fogva, melyet a' külügyi hivatalban bír, csakugyan ismértéti némileg a' külföldi politikát, köztudomás szerint azon történetudományi értekezésben, melyet a' spanyol trónöröklési pörről írt, munkája elibe tűzött bevezetésül, azt vitatá, hogy Spanyolország csupán Franciaország gyámsága alatt juthat valódi boldogságra. Most pedig Rossi oktató, Broglie és Guizot barátja, azon állítással lép föl, hogy apró szövetséges tartományokra kell

főosztani Spanyolországot, mi által Franciaország spanyol határ-szélei biztosítva fognának lenni. Nyilvános kimondása olly tanoknak tarthatugyan mindenkor nyíltszívűséggel dícséretre számot; de hogy összeegyezzék e' a' józan politikával, most midőn Munagorri vállolatával foglalatoskodtatják a' spanyolokat, országuknak a' hátszinen mutatkozó földaraboltatásával szeméket megnyitni, arra könnyen felelhetni. Madridban legalább a' francia politika e' fonák irányzata minden pártot rendkívül felbosszanta; az Espana is, Martinez de la Rosa lapja, hosszú 's heves ezikkben legterhesb vádakkal illeti Franciaországot 's különösen szemére lobbantja, hogy a' négyes szövetség által reá ruházott kötelességit koránsem teljesíté. „Miképp teljesíté Franciaország kötelességeit, mond többi közt az említett lap, miképp ígérté? A' történetek följegyzendik, és soha le nem mosható moesokkal bélyegzendik Franciaország homlokát. A' történet, mely följegyzé, milly hívek valánk mi, midőn Franciaország ránk szorult, egyszersmind azon színeskedésről is fog szólani, mellyel szavakról ezivakodnak a' francziák, midőn nekünk segélyre van szükségünk. Spanyolország legalább szerencsére mégis megmenté böcsületét. Szabadelműbb 's kevésbé gyalázatos tett leende Franciaországra nézve, ha nyíltan megszegi vala a' szövetséget, világosan kimondván: ezental többé nem leend köztünk semmi összeköttetés. Tulnyomó erővel visszaélő eselekedetnek nevezhetnök ezt ugyan, de mégis ollyannak, mellyet legalább alacsony 's hazug álokok nem undokítanak.“ 'S e' hangon most ugyanazon férfi szól, ki mult télen nyilvánosan kimondá a' cortesben, miszerint Franciaország minden tekintetben híven teljesíté kötelességit Spanyolország iránt. Campuzano is ujonnan föllépe, mint politikai író, 's tollát a' Madridban megjelenő „Nép barát“ szabadelmű lapnak szentelé. Legközelebb hosszan ezikkben bebizonyítani törekvék, miszerint a' spanyol katonák is spanyol polgárok gyermekei, következőleg rokoni a' spanyol polgároknak. E' nagy újságon lühetőlég renkívül csudálkozni fognak a' jó spanyol polgárok; mert ugyan ki tudhatta volna eddig, hogy a' fia rokonságban áll az apához! A' Castellano azon állítását, miszerint Mendizabal Villiers követtel együtt utazik, ez utóbbinak házi titoknoka hazugságnak bélyegzé. Szükséges volt e' ezen nyilatkozás, vagy legalább elég illedelemmel írva, az iránt nemigen egyeznek meg a' vélemények. Mindenesetre kissé különös, hogy az angolok most olly gyalázatot követnek el azon ferfin, kit egykor Palmerston L. mint Spanyolország mentőjét, küldé Madridba. — Néhány nap előtt a' Saragossából jövő gyorszekeket kirablák 's minden rajta talált levelet elégetének a' carlosiak. —

Harczteréről érkezett hírek szerint Espartero egyetértésben van több estellai carlosi tisztviselővel, mi rendkívül könnyíté fogja vállolata szerencsés sükéri valószínűsítését. Egyik meghittjét, Elvira alezredest, azonban már bezáratá a' trónkövetelő, 's igen fontos irományokat lelték nála, mikből többi közt az is kiviláglik, hogy leánya tartá fön Esparteroval a' közlekedést, minthogy azon ürügy alatt, mintha nagynénjét akarná meglátogatni, többször Sesmába utazgatott. — Alcala de Henaresben epegőres kétségtelen jelei kezdének mutatkozni, sőt már Madridban is történt egy két halálozás. —

Ujabb bayonnei lapok szerint jul. 22-ikeig még semmi nevezetes nem történt Estella mellett. Espartero, kinek lemondását Madridban csakugyan nem fogadák el, nem inditá előbbre sergeit, hanem inkább visszavoná Ebro folyamhoz 's Viana és Lodosa közt állitá föl azokat. A' rövideden már érintett estellai összeesküvésről most a' Quotidienne is szól, 's úgy írja le az egészet, hogy az összeesküttek Estellát földelni akarák az alkotmányosoknak. Ennek következtében Rocamodor és Santa-Olalla erősségek parancsnokit, 15 más összeesküttel együtt, agyon löveté a' trónkövetelő. Ugyan a' Quotidienne még azon különösen hangzó hirt is közli, hogy Villareal, Latorre, Simon, Elio és Urbistondo nem sokára ismét tettelegi szolgálatba lépendnek a' trónkövetelő hadseregénél.

Anglia.

London, jul. 27-kén: Tegnapelőtt Viktória királyné több kir. családtagot 's még Londonban jelenlevő idegen hget a' belöldi főnemesség színével együtt megvendéglett. E' lakomában a' miniserek 's külföldi követek is részt vevének. Az asztalnál következő rend uralkodék: fön a' szolgálattevő kamarás ült, alant a' szolgálattevő lovászmester. Ő fölsége széke az asztal jobb oldalának közepén áll, jobbján a' legfőbb rangu nemes ül, 's e' mellett Kent hgnő, balján pedig Lehzen brnő, 's egymásután rang szerint a' többi vendég. A' királyné azon szép hölgyek mindegyikét, kik koronázások ruhája uszaltját vívék, drága gyémánt gyűrűvel ajándékozák meg. — Az itten lapok folyvást telvék egyes részletekkel Soult tábornagy fogadtatásáról a' liverpool-manchester-birminghami polgárság által. Jul. 22-kén Liverpoolbul meglátogatá a' tábornagy a' menai utat, mely Anglesea szigetét a' walesi partvidéktől elzárja. Az átmenet Avon gőzösen igen viharos vala. A' tábornagy 's kísérete nagy figyelemmel vizsgálák azon vashíd minden részét, mely 1829ben épült és a' szigetét a' parttal összeköti. Az iszonyu márványoszlopok, mellyekbe a' fő láncok önozóvák, a' remítő mélység 's tajtékoz hullámok fölött függő ut, legnagyobb bámulatra ragadá az idegeneket. Visszahajózáskor is háborgott a' tenger 's mindnyájan örvendének, midőn a' liverpooli kikötőt árboczerdejével megpillanták. Liverpoolbul Wolverhamptonba utazék Soult, hol szinte minden nevezetességet meglátogatott. Birminghamban először is Collis ezüstgyárába menének a' francia vendégek, hol jelenlétükben koronázási emlékpénzeket vertek számukra, onnan Sergant puskagyárába tértek, 's mint valódi műértők élénk figyelemre méltaták annak minden részét, és szoroson tudakozódtak minden legkisebb körülményről, melly az egésznek intézéséhez tartozik. Jones szöggyárát is megnézék, mellyben gőzerő által egy perc alatt ezer szög készül, 's hol az erőművek zaja olly kábitó vala, hogy a' tábornagy végre mondá, miszerint inkább az angol pattantyusság dörgését véli hallani, mint óriási békeeszközöit a' hatalmas Angliának. A' nagy városházban 8 ezer ember

fogadá ő
komával
főszónok
után olly
Miatán a
Napier,
a' nagy
cziaorszá
pedig i
csöndben
nek“ 's
díszesité
kezek S
Alig szá
komájár
napelőtt
hg, holn
szándék
ben dará
áldozato
vatalos j
kább az
Bethnal
szoritva
fordítva
ki, a' r
rothadó
hatni föl
van Lou
vagy m
még ed
örökös
láz kim
végre el
városr
kép esu
iszonyu
kikre h
lönösen
olly ke
keves a
peli dol
és 7 lál
öt. Egy
kik sol
segítele
nyek a'
tályzat
den sir
ezenkü
valaki
testeke
betegs
's mell
kényte
I
jánla a
nyi seg
nikivá
partola
resked
lakomá
tisztel
nem j
nak.
dondé
had e
korma
„A' k
itt me
óta v
Katal
(of th
szés!
asztal
gese
zo di
többi
keres
ez al
nyert
még
mond
ohajt
kötet
csato
nek.
Strog

fogadást üdvözlő levelekkel, 's este a legelőbbekelő polgárok fényes lakomával tisztelték meg. Az áldomások a liverpooliakéhoz hasonlítanak; főszónok Napier ezredes vala, ki mindjárt Soultnak Angliában megjelenté után olly lovagilagkelt föl a tábornagy mellett a Quarterly Review ellen. Miután a tábornagy poharat ürített a britt hadseregért 's tengerészetért; Napier, Russzia böcskörös politikájára czélzólag e' szókkal köszönté föl a nagy vendégre: „A' francia hadsereg és tengerészet! Örök frigy Franciaország és Anglia között!” Ez áldomást kábitó tetszés követe; imezt pedig: „A' félszigeten elesett francia és angol hőskért!” ünnepélyes csöndben üríték 's utána mindjárt e' dalt éneklék: „Béke a' hőskök lelkeinek” s a' t. A' terem karzatit Birmingham leggyönyörűbb hölgykoszoruja díszesité, pompás öltözetben. Jun. 24dikén ép egészségben Londonba érkezék Soult 's igen elégtül vala fogadtatásával az angol gyárkerületekben. Alig szállott ki kocsijából 's már másikba kelle ülnie és Somerset hgnő lakomájára sietnie. Utközben Kenilworth kastélyt is meglátogató Soult. Tegnapelőtt pedig Londonban a' nemzeti képtárt szemlélgeté. — Wellington hg, holnap adandó nagy diplomatai lakomája után, azonnal a' szárazföldre szándékozik utazni. — Több, a' szegényebb néposztálytól lakott, városrészen darab idő óta igen gonosz következményű láz uralkodik, melly számos áldozatot ragad el. „A' szegényi intézetek igazgatóji, mond a' Sun, több hivatalos jelentést nyilvánítanak, mikből kiviláglik, miszerint a' láz leginkább azon szegények közt uralkodik legpusztítóbb alakban, kik st. Giles, Bethnal-Green, Walworth 's egyéb szűkebb városrészen szorosan összeszorítva tartózkodnak, melly helyeken olly kevés gond van a' kiszáritásra fordítva, hogy itt ott nagy álló moesárok büzhödt ártalmas gőzt fejtenek ki, a' ronda házakban kevés vizet találhatni, hanem a' helyett mindenféle rothadó plántatörmeléket 's döngőt, miket gyakran lakott házak előtt is láthatni fölhalmozva. A' nagy közönség még nem tudja, illy uteza mennyi van Londonban 's főleg a' külvárosokban, hol azon betegség egyes vagy minden okát együtt föllehetni, 's hihetőleg azért nem gondolkozik még eddig senki a' baj elhárításáról. Bethnal-Greenben 's Whitechapelben örökös lázbajok uralkodnak. Néhány év előtt Blackheath lakosít időszak láz kinzá, mellynek teljességgel nem leheté kifürkészni alapokát, míg végre elmult a' láz minden gyógyszer nélkül, miután egy álló moesárt azon városrészből lecsapolának. Ha nyílt vidéken illy hatást támoszthatni, mikép csudálkozhatni még azon, hogy a' rozslú táplált szegények közt olly iszonyu pusztításokat viszen véghez a' lázbaj? Egyike azon orvosoknak, kikre hivatalos jelentésikben a' szegényi házak igazgatóji hivatkoznak, különösen kikel azon körülmény ellen, hogy a' számos szegényhez képest olly kevés intézettel bir London azok elfogadására, 's a' fenállókban is olly kevés a' hely, léghuzam, és szükséges esatorna. Igy például a' whitechapel dologházban 104 leány 's 4 főlvigyzónó 88 láb hosszú, 16 láb széles és 7 lábmagos padlásszobában alszik, még pedig minden keskeny ágyban öt. Egy másik kis szobában pedig 28 két 's három evű gyermek lakik, kik soha nem jutnak szabad levegőre. Fő oka némelly városrészek egészségtelenlétének az olesó temető közelsége, mellyek jobbadán a' szegények által lakott negyedek közelében találtnak. A' sírgödörök 3—4 osztályzatuk, 's áraik a' szerint határozatvák, közönségesen pedig minden sírgödör 8—9 napig áll nyitva, míg végre megtelik holtakkal, 's ezenkül olly közel vannak egymás mellé ásva, hogy mindenkor, midőn valaki az egyik mellett elhalad, a' másikban is látja heverni a' büzhödt testeket, mellyek metelyes párologással terhelik a' levegőt, és számos olly betegséget támasznak, mikről más fővárosok lakosinak fogalmuk sincsen, 's mellyek valódi csapások gyanánt tekintendők az annyi bajjal küzdeni kénytelen londoni szegénységre nézve. —

London, jul. 29én: Tegnapelőtt az alsóház biztossággá alakulván, megajánlá a' jövő évre is a' lengyel menekvőknek az évenkénti 10 ezer font sterlingnyi segélyt, mire Sandon l. indítványt tett, mellyel még 5 ezer fonttal szaporítatni kíváná e' mennyiséget. Ez indítványt a' ház minden felekezete egyhangulag pártolá. — Jul. 26kán az „orosz társaság“ azaz Oroszországgal kereskedési összeköttetésben álló mintegy 100 kereskedő, Albion-Hotelben lakomát ada Pozzo di Borgo rendes és Stroganoff rendkívüli orosz követek tiszteletére. Melbourne és Wellington hg is elfogadák a' meghívást, de nem jelentek meg, parlamenti munkálatokat adván ürügyeül elmaradásuknak. Az elnökséget Astell ezredes vivé. A' kereskedőkön kívül még Londonderry marq., Ricord hajóvezér, ki a' navarini esatában az orosz hajóhad egy részét vezérlé, Law lelkész, és számos egyéb barátja az orosz kormányt is jelen vala. A' soha nem hiányozható első áldomás után „A' királynéért!“ az elnök „Miklósért, az oroszok magas czárjaért! Az itt megjelentek tudni fogják, miszerint az orosz társaságot első alapítása óta valamennyi muszka czár egyenlőn pártolá, különösen nagy Péter és Katalin 's most azon jóságos és jóakaró barátja az egész emberiségnek (of that kind and benevolent friend of all mankind) Miklós czár! (Tetszés!) Mi jobbadán láttuk őt, 's némellyek közülünk szerencsések valának asztalanál ülhetni. Ő tehát barátja az orosz társaságnak 's nagy szövetségese Viktória királynénak, és mint ollyan éljen sokáig!“ (Tetszés.) Pozzo di Borgogr. francia nyelven köszöné meg ura e' megtiszteltetését, 's többi közt ezeket mondá: „Meg vagyok gyűződve, miszerint uram angol kereskedőkötül nyert e' megtiszteltetést érdemleg méltányolandja. Használok ez alkalmat nyilvánítni a' társaságnak, hogy minden, Katalin czárnőtől nyert, kedvezményt helybenhagyni szándékozik Miklós czár, ki azonkül még újabb szabadítékokkal is kész elődei kedvezésit szaporítani. Bár mit mondjon is a' nyilványos sajtó, ő fölsége a' czár csakugyan mégis buzgón ohajtja előmozdítani e' két ország közt fenálló kereskedési és iparági összeköttetést, azon politikai békekapcsokat pedig, mik őt Anglia barátságához csatolják, még szorosabban összehuzni, mint már két század óta lehetnek.“ Ezt tetszés és új áldomás követe Pozzo di Borgo egészségeért. Stroganoff is szóla, azon reményét fejezvé ki, hogy az angol politika min-

denkor „aussi conservative et aussi pacifique“ leend, mint a' magas muszka czáré, 's következő áldomást üríte: „La politique pacifique!“ az angolok pedig igen kétértelmű „Halljuk!“ban nyilványíták érzelmeiket. — Canadai hírek szerint Durham l. nyilványossá tételé, több politikai vétkesnek elítéltetését, kik önként megvallák fölségsértési bünöket 's ő fölsége akaratjának 's kegyének föltétlenül aláveték magukat. Számosan tehát a' Bermuda szigetekre fognak számüzetni, honnan halálos büntetés alatt nem szabad többé hazájokba visszatérni. Ugyanilly büntetést hirdete ki Durham, Papineau 's egyéb kimenekvültek ellen, ha valaha hazájukba visszatérni merészkednének. — A' Dublin-Evening-Post fölszólítást intéz az irlandiakhoz, hogy az új tízed-szegényi-és testületi törvénnyel ne hagyja olly olcsón kielégítettetni magát, hanem lépjen föl határozottan 's nyilványos népgyűlésekben mind a' három ellen. — A' bajor korona-hg, miután már több hetet töltött el titkosan Londonban, jul. 23kán udvarlaton volt a' királynénál. — Az özvegy királyné Maltába utazására már megkezdék a' készüléteket. Lavalettában pompás szállást bérlének számára. — Az itteni lapok még folyvást vitáznak azon többször említett iratról, melly filosztani szándék apró tartományokra Franciaországot. Azon örült irat főbb pontjai ezek: 1) Mivel a' franciaországi jogszerűséget különös pártfogásunk alá vesszük, a' Bourbonok idősb ágát teljes fényébe szándékunk visszaállítani. Ő föls. az orosz czár egyik leányát, V. Henriknek száná nőül, mint Franciaország egyetlen reményének, 's mi megismérjük az ő szent jogait. De ugyan tiszteletből a' fölbonthatatlan jogszerűség iránt, megójuk bátyánk Xdik Károly számára a' királyi címet, 's természetes élete fogytaig Burgundot határozzuk birtokaul és Dijont fővárosaul. E' királyság örököse Angouleme hg leend, ki addig kir. czimvel Toulouseban fog lakni 's Narbonne-al együtt élte fogytaig birandja e' fővárost, 's vidékét egészen a' pirenaei hegyekig, Tolosan név alatt. E' szép tartományt spanyolországi szep tettei jutalmaul kapandja. E' szerint tehát előleges három egymástól független király fog Franciaországon uralkodni ti. Xik Károly, XIXik Lajos és Vik Henrik. 3) Tekintetben veven, miszerint Lajos Fülöp ivadéka az ifjabb Bourbon-ágnak, valamint derek magaviseletével a' juliusi fordulatban, ugy szinte azon őszinte bűnbánás által, mellyel karjaink közé veté magát, maradandó szolgálatakat tett az emberiségnek, maga és örököséi számára királyi czimvel birand, és székvárosa Rouen fog lenni. Trónját republicai intézmények körzendik, alkotmánnyal 's illőleg rendezett ellenzéssel! Övé leend egész Normandia, hol korábbi utazásiban a' nép szeretetét megnyeré. Egész birtoka Orleanois nevet viselend. 4) Minden francia szabadon azon részében települhet meg a' földarabolt országnak, melly érdekeit, vonzalmit 's meggyőződését leginkább kielégíti. A' republicanus Paris és Lyont segitendi népesíteni, az alkotmány hívei az ifju, a' jogszerűségé pedig a' régi Franciaországban ütenek tanyát. A' károlypárti, ki szorosan függ Xik Károly szent jogain, Burgundban találand lakhelyre, a' henriquisták pedig Vik Henrik pálczája alatt fognak élni. Végre azon francziák, kik az említett kormányok közül egyikhez sem akarandnak állani, a' többi tartományokban, miket a' gondviselés idegen királyokra bíza, meglelendik a' nekik tetsző kormányzati árnyéklatot. 6) Minden elégtellen, kinek nem tetszik semmi, vegye szívére az emberiség közügyét 's álljon azon sereghez, mellyet a' muszka czár francia táboruok parancsi alatt föllállítani fog olly végből, hogy az ázsiai vadnépeket meghódítsa, 's mindenütt elhintse a' szelidség 's művelődés édes magvát. 6) Sajtó-és szó-lásszabadság minden tartományban biztosítva leend, literatarai orzások ellen pedig hatalmas gát emelve az utánnomás szoros tilalmazása 's büntetése által. Roszakaratu írók mindazáltal, kiknek egyedül tulajdonítandó minden zendület, büntetést fognak tapasztalni. 7) A' 18 tartomány követező számmal küldend meghatalmazottakat a' szövetséggyűlésre: Calais és Boulogne (Anglia) 2, Artois és Vermaudois (Németalföld,) Ardennes és Champagne (Poroszország) 8, Lotharingia (Bajorország) 3, Elsass (Baden) 2, Franche Comté (Schweiz) 3, Gresivaudan és Valentinois (Sardinia) 5, Provence (Nápoly) 2, Korzika (Portugália) 2, Gaskónia (Spanyolország) 3, Avignon (pápai szék) 2, Paris republica 8, Lyon republica 5, Normandia és Orleanois (ifjabb Franciaország) 7, Burgund 5, Tolosan 2, az idősb Franciaország Bourges fővárossal 15; — aláíva: Byt po semu (akarom). Zarskoje-Selo jun. 15kén 1833. Miklós. A' Times, Sun és Standard tökéletesen hívek e' neveltséges koholmányt, a' M. Chronicle, Globe és Courier ellenben vigyázóbbak valának, 's kiemelék az egész bohózat fonakságait. Most már a' tory lapok is szégyenleni kezdek ugyan hiszékenységeket, de folyvást állítják, hogy ha ez irat koholmány is, azért a' muszka czár csakugyan gondolhat mégis titkon ollyasmikről. Egyébiránt az egészet csupán elmés ötletnek kell tekinteni, mellyet valaki következő munkából meríte: „Etudes de Géographie appliquées à la politique actuelle“ melly 1829ben jelent meg, 's ugy osztja föl valamennyi tartományát Európának, hogy többé, véleménye szerint, a' közbéke soha nem fogna megzavartatni. —

Franciaország.

Paris, jul. 29kén: Nemours hg tegnapelőtt segédei kíséretében Lunvillebe utazott. — A' hatóságok már rég értesítve valának, miszerint bizonyos házbán a' Rue neuve des bons Enfants-ban, néhány republicanus, kik több titkos társulatnak tagjai, töltéskészítéssel foglaltak, valamely merényre, mellyet a' juliusi napokban vala szándék véghez vinni, 's ez okból az érintett házat szoros őrszemmel tarták. Jul. 26kán végre megjelent a' háznál a' város azon negyedének rendőrbiztosa embereivel, megmotoztatá azt, 's csakugyan több embert talált, kik töltéseket készitének. A' rendőrség nagy mennyiségű löszert, ujonnan öntött golyót 's egyéb eszközöt, miket e' célra használnak a' dolgozók, elkobza, a' dolgon kapott embereket pedig börtönbe vitete, 's azonnal megkezdete ellenük a' törvényes nyomozást. — Achmet bey még mindig folytatja árnyait a' francia kormány ellen, 's pénzt oszt ki a' francziákhoz eddig barátilag állott törzsökek közt, azokat

pedig. kik szilárdul ellenállnak a kísértésnek, kabylai által mindenkép üldözött. A seybuszok főörzsöke, Bona közelében, kik leginkább rettegnek Achmed ismét hatalomra jutásától, egymásután többször küldének már követeket a francia kormányzóhoz, mellyel alkudozásba szándékoznak boesátkozni s föltételek elfogadása esetén egészen francia felsőség alá késznek magukat azonnal helyezni, csak hogy Achmed kiállhatlan zsarolását végkép elkerülhessék. Föltételek lehetőleg elfogadtatnak. — A júliusi ünnepeket 28án, a júliusi polgári hősök sirjai közt, kellemetlenül megzavarák a szabók. A National már több nap előtt jelenté, miszerint a szabólegényekhez, kik e napon mindig zászlók- s hangszókkal szoktak a Louvre melletti sírdombknál megjelenni, ez évben más czéhek is fognak csatlakozni. S valóban valamely republicanus merény vala kiütésre készülöben. Számos titkos társulati tag gyült össze hosszú sorban, s kört képez, mellynek közepén szónokok buzdítgáták őket. Egy hatósági tiszt, ki hallgató a beszédet, melly legundokabb piszkoktól hemzsege a király személye ellen, hallgatást akart parancsolni a szónoknak, s kiragadni törekvéek kezéből írott beszédét, de hallgatói ezt ellenzéek, minek komoly verekedés lön következménye, mit csak sorkatonaság közbejötté tudá nagy bajjal lecsilapítani. A esönd helyreállítása után azonnal számos elfogadás történt, melly alkalomkor szokás szerint némely házakat is megmozdított a rendőrség s leveleket talált Cormenin s Lamennais uraktól. Este az egész fővárosban komolyszerű forrongás uralkodék, mindenütt sűrű csoportozatokban hullámzó szerte a népség s a Marsellaise száz meg száz torokból zenge, daczára a minden felől ólálkodó rendőrségnek. Bár mikép törekedjék is a kormány lakoltatni a népet emlékeért azon nagy dolgoknak, miket az olly hősi elszántsággal vitt véghez, azért a nép mégis mindig eszében fogja tartani azon három napot, s ünnepeit zendületi hatalmát azon dal zengésével, melly legkiáltóbb ellentétben áll azon gyalázatos békerendszerrel, mellyet minden áron olly makacsul föntartani iparkodik a ministerség. (Ö.Be.) Don Francisco de Paula infans jul. 26ikán családostul s kíséretestül la Rochellebe érkezék, s másnap elfogadá a városi hatóságok tisztelgő látogatását.

Németország.

Jul. 25kén M. m. Frankfurtba hírnök érkezék Rothschildhez azon hírral, miszerint a muszka trónörökös e várost is meglátogatandja bizonytalan idő múlva. — Jul. 21kén 5—6 óra közt reggel egy lehetőleg azelőtti nap lerészegült diák ment a bonni székesegyházba, viselete által zavarva a közönség figyelmét; s a botrányt annyira üzé, hogy némelyek őt kivezetni szándékoznak, minek ő elébb ellenszegült s végre tört vont elő; egyesített erővel azonban a részegét kidobák az egyházból s két óra múlva, földadás következtében, elfogadta őt az egyetemi hatóság, tömlőczre vetteté az illő vizsgálatok megtételeig; a diák szerencsétlenségre evangelicus volt, mi újlag ingerültségre szolgál alkalmul, s a vallás közti surladásokat ismét szőnyegre keríti. Az egyházi esend azonban legkevesebbé sem lön megháborítva, s ez eset, ugy látszik, semmi összefüggésben nincs más viszonyokkal. — A nagyhi kormány elhatározá Neckar folyamágynak, melly sziklák és zátonyok által gátoltatik, kitisztíttatását; már darab idő óta előkészületeken dolgoznak. Heidelbergben felül már három év előtt egy igen veszélyes sziklát rugattak szét. Még sok tennivaló van itt; Neckar folyamban a sziklarepszések igen súlyos akadályokkal rokonak. — A hamburgi löverseny jul. 23kán vendé kezdetét, mellyben igen magas uraságok is részt fogtak venni. — A porosz király július 27-dikén utazék vissza Töplitzből Berlinbe. — A kölni lap szerkesztősége következő nyilatkozványt tesz közhirül: „Többszöri kérdések s felreértések nyilvánítani kényszerítnek, miszerint a minap megjelent: „Das Privat- und öffentliche Leben des Erzbischoffs von Köln von Dr. Walter“ czimű könyvnek nem én vagyok szerzője. Bonn, jul. 24kén 1838. Walter professor.“

Svédország.

Stockholm, jul. 20án: Tegnap este sokkal komolyabb zajgások történtek a jun. 20nál. Némely lapok már jóval ezelőtt azon hírt terjesztgeték, hogy Crusenstolpét tegnap délután Waxholm várba viendik, hol az ítélet szerinti három évi fogságot töltendi el. Bármilly alaptalannak látszott e hír, mégis tetemes számú nép gyült össze a városház előtt a déli külvárosban, köztük igen szép öltözetűeket is lehete látni; Crusenstolpe ugyanis itt van beesukva, s egész délután nagyobb s kisebb csoportban a ház előtt állongott a népesoport. Estefelé azonban a nép a város minden résziből tömegestül tödült a városházhoz; de mivel semmi kiesapongás nem történt, a hatóságok szétoszlata végett csak szép szót használtak, mi azonban fogant nélkül maradt. Tíz óra után: „Eljen Crusenstolpe“ kiáltással vevé kezdetét a zaj, erre azonnal beverék a városház ablakait, és szétrombolák az ablaktáblákat s rámaikat. A szomszéd állomás vezére, egy őrségi hadnagy, azonnal előlépteté kisdéd csapatját s a népet komolyan szétoszlásra inté. Mivel gyöngé volt 2—3 ezer embertömegnek ellenállni, fogant nélküli fölszólítása után visszavonult. A tömeg újlag a házba törekvék nyomulni, de a ben állomásozó katonák az ablakokból lövéssel fogadák őket. E közben csapaterősítvény érkezék az őrségi laktanyából, melly egyesülten az előbbi csapattal szétszaklata a tömeget és a szomszédutazakat a városházzal együtt szabaddá tévé, e közben többször lött, de csak a levegőbe. E zajongásban két ember lön áldozat összesen és nyolez tetemesül megsérült. A többi népesoport Holtberg újdon kinevezett 30 évű rendőrmester fölszólítására szép esendesen szétoszlott; noha előbb őt is ködöbással üdvözlék, de végre mégis hajtának a szóra, elhagyák a déli külvárost s őt követék. A város közepeig azonban alig juthatának, hol több esinos öltözetű férfi jött elejökbe s fölszólíták őket, hogy a rendőrmestert tovább ne kövessék. E férfiak nagy zajt támosztának, és zendületi lármá

között Crusenstolpe szabadon boesáttatását sürgeték. A tömeg nagyobb része azonban mégis Holtberget követé s lassankint szétoszla; éjjeli 1—2 órakor már esend uralkodék a városban. Ma reggel 9kor számos őrség kísérete mellett Crusenstolpét a városházra a parthoz kísérek, hol őt hájóra ültetéek s Waxholmba vivék. Neje, ki egész fogsági ideje alatt a városházban vele volt, engedélyt kapott a várban is mellette maradhatásra. Az elhajozásnál tömérdek nép állott a partokon s „Eljen Crusenstolpe“ kiáltással bucsuzék el tőle, de megszabadítását nem kísérté meg. Az óta minden esendes itt s nyugalomzavartul, ugy látszik, nincs ok félhetni. —

Stockholm, jul. 24kén: E hónap 20ka óta majd minden nap zajos összejölöngések történnek, főkép Nerman jogkancellár lakja körül, erős lármátul s őrség elleni erőszakoskodástul kísértetve; e zajgások azonban éjjelutáni 1—2 közt elnyomatnak, s az utóbbi két éjszakán a csoportozás is esekélyebb számú vala; a főváros őrségét 2—3 ezreddel szaporíták, mégis annyi a dolguk, hogy éjjel nappal talpon kell állniok; mivel az ideigleni főhelytartó beteg, helyébe tehát a király Möllerhjelm tábornokot, a hadministerség főnökét, nevezé ki. Ma a főhelytartó fölszólítást intézé a város békés lakoshoz és házi nyákhöz, mellyben a rendhelyreállításra közremunkálásukat kéri ki, s hogy gyermekeikre, szolgálókra és munkásikra lennének őrszemmel, s ezek éjjelenként hon maradásukra. Egyszersmind a kapuk beesukatását esti 10re rendeli, regg. 5 óraig; kit tíz óra után a rendőrség utcán talál, jogosítva lesz tőle nevé, hivatalát, lakját, járása okát kikérdeni, s meg nem nyugtató válasz esetében, reggelig szoros őrizet alá venni. 10 óra után az utczákon ácsorgani s beszélgetni tilos; s ha a rendőrség fölszólítására szét nem oszlanának, sőt ha kiabálnak, piszszegtetnek vagy bármilly zajt s méltatlanságot követnek el a katonaság vagy rendőrség ellen, illyes esetben ezek fegyverhez nyulhatnak. Igérielenben a főhelytartó e rendkívüli rendszabályok azonnali megszűnését, mihelyt a fővárosban helyreálland a esend. — Mai hírlemény szerint a király válla tökéletesen meggyógyult, kivevén az eltört vákerezsesontot, ennek gyógyulása lehetőleg sok időt fog kívánni; a zuzásnak nyoma sem látszik már. —

Schweiz.

Zürich, jul. 23án: Schwyz canton tegnap tartá közgyülesét (mellyet a főhely meg nem történhetőnek nyilvánítja) s pedig a legnagyobb esendben, halál s gyilkolás nélkül. A gyülés igen népes vala, Holdner cantonfőnök elnöksége alatt a szövetségi képviselők jelenlétiben. Mint a két párt tömegestül jelent meg a harczterén, mindkettő győzelem reményivel, a szaruférfiak azért, mivel jun. 17ike óta számra és erőben gyarapulának, a körömpártiak pedig, mert előre föltekék, hogy a hegyi lakosok nagyobb része, kik a szaruparthoz tartoznak, a magas havasokat, mikint marháik, választás végett el nem hagyandják s hogy, már megfutamlásuk ellenére, maj. 6án többséget vittak ki. Midőn a csoportok Rothenthurmhoz közelítének, különböző tért foglalának el s a nép határozottan két pártra oszlott. A harc az első szavazatszedő-választásnál el lön döntve; egyik párt ugyanis körömfüt, a másik szarufit indítványozá; az egész egyik rész körömfü, másik pedig szarufi mellett emelt kezét. Mint maj. 6án, ugy most sem bátorkodának a gyülés elnöki a többséget kimondani, mind a két párt magát győzőnek tartván; s főleg a körömpárt minden kézelelésnél iszonyu rivalgást követett el; a szarupárt sokkal nyugottabban viselé magát. A szövetségi képviselők sem merék a többséget elhatározni; nem maradt tehát egyéb hátra, mint a fejenkinti számlálás, mi cantoni gyülesekben olly ritkán szokott történni. Egy szarufi két szövetségi képviselővel egyesülten a körömpártiakat, egy körömfü pedig két szövetségi képviselő kíséretében a szarupártiakat számlálta föl; a szarufi szavazatszedőre 4500 szarufi, a körömfü pedig csak 4 ezer körömfü szavazott; alig lön tudomásul e következmény, a körömpártiak utra indulának s odahagyák a közgyülest, ez azonban tovább folytatá működését, s a győzelmes szarupárt ugyanazon választásokat tévé, mellyet már jun. 17én tenni akart, csak hogy a jelen esetben a szövetségi gyülés meg egyezése bizonyos. A többi cantonbul megjelent számos schweizira a szarupárt viselete sokkal jobb benyomást tön, mint a körömpártiak föllépte s bánásmódja. Ezért még nincs az egész baj elhárítva; mert hol néptömegek s nem vezérek állnak egymás ellenében, ott nem olly könnyű békét s esendet helyreállítani, s a kisebbségben maradt párt már csak azért is elnyomottnak véli magát, mert a másik fölött nem uralkodhatik. —

Olaszország.

Róma, jul. 21dikén: A spanyol hírek d. Carlos itteni parthiveinél igen kellemetlen benyomást okoztak, de a trónkövetelő földadi szálláсарul jött későbbi tudósítások az első rettegést eloszlaták; d. Carlos ügyészi, több nagy családdal összekötöttén, rég táplált ohajtásukat munkások létesíteni, szeretnék ugyanis a trónkövetelőnek néhány olasz udvarral megismertetését kieszközleni; ettül igen sokat reménylenek, s főleg ha a szentatyais megismerné őt. De ennek valóítását bajosan hihetni, mert az itteni kormány a haroz kezdete óta folyvást ovakodék ez ügybe avatkozástul s csak az egyház lételet iparkodék e siralmas harcban épen föntartani. — Hallberg tábornok, ki gaudiigi remete név alatt ismeretes, Nápolyon keresztül keletről a napokban ide érkezék, s bár a rómaiak megszokák a különös öltözkedést, ruházata mégis nagy figyelmet támaszt. —

Törökország.

Angol lapok Konstantinápolyon keresztül Persiából jun. Saig terjedő híreket közlenek, szerintük majus 1Saig Herat város még hősileg védé magát; az őrség több szerencsés kirohanást tön. Ebbül kiviláglik, mennyire igaz azon hír, hogy a várost oroszok szállak meg; hasonlag koholt hír Teheran elfoglaltatása is. —

Gabonaár: Tiszta buza 145 120 105. Kétszeres 95. Rozs 78 75 Arpa 60 52 48. Zab 50 46 43. Kukuricza 68 65.